



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Honorati Fabri, Societatis Jesu Theologi,
Apologeticus Doctrinæ Moralis Eiusdem Societatis**

Fabri, Honoré

Coloniæ Agrippinæ, MDCLXXII

Theologorum Romanorum in causa V. Propositionum suffragia, ex quibus
verus Constitutionis sensus innotescit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94565](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94565)

Theologorum Romano-
rum,

*In causa quinque Propositionum, suffragia ex
quibus verus Constitutionis sensus
innotescit. (c)*

A hoc ultimo initium duco. Nam Pontificia Constitutionis sensus ex verbis ejusdem habetur, non verò ex suffragiis Consultorum: nec ipsi Consultores infallibilitatis prerogativam habent, quâ Rom. Pontifex gaudet; cum, scilicet, in doctrinâ morum & Fidei, ex Cathedra aliquid omnibus Christi-fidelibus proponit. Hinc licet Consultores malè sentiant, erroris tamen vitium in Constitutionem Pontificiam minimè refunderetur. Hæc suffragia, seu vota jam antè à vobis edita, ab Ecclesiâ reprobata & damnata fuisse, ac reposita inter apocrypha, minimè ignotas; immò eodem Pontificio Decreto, quo tuæ famosæ Litteræ damnantur: autographum etiam illud fictitium & chimericum Clementis VIII. alio Decreto cum vestris libris, damnatum est. Quâ fronte igitur hujusmodi Decreta violas? fronte, inquam, plusquam meretriciâ & hæreticâ. Fateris Rom. Pontificem declarasse, fide indigna esse: cur igitur ea publicas, si nullas fides habenda est? sed quid tandem aliquando publicasti, quod erroribus, calumniis, & mendaciis non scateat? quod Decretis Pontificiis, sacris F. dei dogmatis, divinis humanisque legibus contrarium esse non constet? Sed rem hanc breviter expedit: & quidem ante omnia, constanter assero, illa vota, seu suffragia esse omnino apocrypha, immò spuria, falsa, conficta, & Romanis Theologis afficta. Sed, inquis, produco testes. Unum appellas Illum Montis Velluti Episcopum: aliorum, qui ex manuscripto Romano illa excerpserunt, nomina recites. Esto; demus, excerpta fuisse ex Romano aliquo manuscripto: contendo, hoc spurium & fictum fuisse. Quis nescit, Romæ singulis hebdomadis, non obstante legum pœnarumque timore, multa hujusmodi manuscripta clam in vulgus spargi? Quis nescit, Regestum Sacræ Congregationis, quæ rebus Fidei præest, verum esse manuscriptum, ex quo exscribi dumtaxat potuerunt? at, quis nescit, cautum esse gravissimis pœnis, atque censuris, ne hujusmodi scripta cuiquam communicentur? Sed inquis, pecunia multa extorquet. Sed vis fidem habeam iis hominibus, qui amore pecuniæ, Deo, & Rom. Pontifici, fidem suam non servant, & in gravissimas censuras incurrere non dubitant? Sed quid disputare juvat; cum Ecclesiâ suffragia illa, ut apocrypha, & spuria proscripserit ac prohibuerit?

Hinc etiam concludo, quàm parum fidei habendum sit pietati vestræ, eique, quo duci dumtaxat vos dicitis, veritatis, Christianæ observantiæ, Ecclesiasticæ disciplinæ studio; cum apertâ fronte Decreta Pontificia tam sæpè ac faciliè violetis. Sed ut tecum paulò liberaliùs agam; demus ita esse, ut dicis; ac nonnullos ex prædictis Theologis quinque illas Propositiones, quas deinde Ecclesiâ damnavit, suo caliculo donasse: quid, amabo, inde concludis? Jansenium plures Patronos habuisse, à quibus defensus fuit, in quo sanè nullis laboribus, sumptibus, dictis, scriptisque pepercistis. At legitimum judicem habuit,

Bbb

(c) Apag. 573. ad finem.

ves, incertas illas esse dicas, (a) quæ ab Annato
cepisse sunt. Debueras laudare diligentiam illius
de Ecclesiâ benè meriti; qui plura loca sug-
gerit, quibus eadem propositio continetur. Desul-
torum denique judicium, Annato auctori gravissi-
mè obnoxiis. Hæc habitudo desultoria hitionibus
lucis, qualem te præbes, jure competit.

Dei est, quod Annato exprobrat Paragrapho 26.
recedat eo dictum, Jansenianis locis accommoda-
tum Propositionum significatus. Quasi
accommodatio significatio opus sit, ubi ex-
pressum & formalem habemus; ut ab Annato fusè
notatum est, allatis collatisque locis. Quod dicis,
(b) Congregatione de auxiliis, Molinam Semipelagiani
damnavit fuisse; imponis primum, tum
Decretum Pontificium violas, quo interdictum est,
Congregationum Congregationum acta citaret. Sed,
Congregationibus Apostolicis non pares, quo-
modo Decretis obtemperabis? Ecclesiâ Molinam
damnavit, Jansenium damnavit. (c) Paragrapho 27.
damnavit quinque Propositionum, sex notas
notas. Turpissima certè nota, hujusmodi Propo-
sitionibus ab Ecclesiâ inusta est. Quid alias notas ad-
des, cum prima illa optime quadret? Vis autem il-
la Pontifici indicatas fuisse: declarant Episco-
porum, illum sensum esse proprium & legitimum,
Romano contrarium, à Baïo & Jansenio tradi-
tum. Sed hic Jansenianis Propositionibus convenit;
quæ reverè damnata sunt, in proprio, scilicet, Jan-
seniano. Deinde constat ex Decreto Innocentii,
Thomistis non esse damnatos. Rectè igitur Janse-
nium, qui damnati fuerunt, Thomistæ non sunt.
Innocentius declaravit, gratiam efficacem in
sensu Thomistico acceptam non fuisse damnatam:
non Catholicus id non admittat: sed efficax vestra,
Thomistica non est, sed Calviniana. Denique vis, à
Theologis sensum illum defendi. De Janse-
nio facile crediderim: Catholicis falsò impo-
nitur.

Concludis demum, ut Thrafonticè in Anna-
to mutas; quem impudentissimè ad novam pug-
nam provocas, ut potè, qui de hoc argumento se junè
magisque ad eundem imperitorum levita-
tum ad eruditorum judicium. Infanum ca-
pit Annato, qui tam multa de hoc agumento scri-
pta edidit, octo saltem libros appellare possem,
quibus doctissimè pro more, rem hanc vestram
sejunè scripsit; Sub finem iterum errores
congeris. Negas enim, ullam hæresim esse, ul-
terius fautores, nullum Jansenii sensum satis
notum: asseris frustra esse tot Bullas atque Decreta;
damnavit eos larvâ Ecclesiâ jactari; videri in-
credibile, esse quandam hæresim, quæ nec ambiguis,
peripicuis verbis exprimi queat; quam ignorant,
et excusant, & qui accusantur. Sic ludis Anna-
to, quid Annatum dico? Innocentium, Alexan-
dram, Ecclesiâ. O tempora! ô mores! & vis hæ-
resim Catholicus? Hypocrita, non te pudet? nulla
quam velana petulantia fuit, nusquam tam
audacia. nec Deum times: nec audis Ec-
clesiam: nec Rom. Pontificem veteris. Erit fortè,
ut penas aliquando à te repetat: ego cursum
meas indicio. Sed jam supremam co-
ronidem imponamus.

**

(a) Pag. 565. (b) Pag. 566. (c) Pag. 567. & 568.
(d) Pag. 569. & 570.

buit, errare nescium, Spiritus sancti *assistentiâ*, ut vocant, instructum, de re totâ certiore factum: à quo Janſenius ritè damnatus est. Parum est, Willelme, Patronos favisse, si Juxta deinde puniat; parum est defendi, si defensio non sufficiat. Nescis, Theologos illos homines fuisse erroribus obnoxios? quid mirum, si aliqui errarint? quod tamen non damus. At Rom. Pontifex errare non potest, dum saltem ex Cathedrâ in doctrinâ morum & Fidei toti Ecclesiæ aliquid proponit. Sed inquis, (a) ex Theologorum suffragiis Constitutionem conficit. Erras Willelme. Equidem controversiam discuti mandat Theologis, eorumque suffragia à Cardinalibus iterum discuti jubet: tum ipse omnia per se, aliosque, maturè ponderat, Divinique Spiritus infallibili ductu, deinde pronunciat. Non est igitur, quod ex suffragiis Theologorum Constitutionem Pontificiam censas, sed illa potius per Constitutionem corrigenda sunt. Deinde nihil de Cardinalium suffragiis dixisti, alteriusque Prælati, qui hujusmodi Congregationibus interfuit. At neminem, inquis, (b) tam absurdum futurum putas, ut ex his Consultorum sententiis, Pontificiæ Constitutionis mentem indagandam esse neget. Non enim, ut omnes Theologi conveniunt, Roman. Pontifex tanquam extripode promittit oracula, sed humano modo, veritatem inquirens, doctos homines consulens, ex illorum sententiis, Fidei dogmata definit. concludis denique nihil absurdius fingi posse, quam ut Rom. Pontifex tredecim Theologis in consilium adhibitis, id hæreticum pronunciet, quod illorum omnium calculo tanquam orthodoxum comprobatur sit.

Hæc schismatici cujuspiam vox est. Quis enim Catholicus nescit, Constitutionis Pontificiæ mentem ac sensum ex his, quibus constat formalibus, ut ajunt, verbis indagandum esse, non verò ex Consultorum suffragiis, quæ ut plurimum varia sunt. Præterea plus quam ex tripode Rom. Pontifex oracula fundit, sancti Spiritus *assistentiâ* munitus: & Theologis omnibus injuriam facis, quibus schismaticam illam sententiam affingis. Equidem humano modo veritatem inquirere, doctos homines consulere, & humanam diligentiam adhibere debet: at, quod ex illorum sententiis, Fidei dogmata definire debeat, nemo verè Catholicus dicat. Nam, si ita esset; quid opus erat, Romanum Pontificem ab octoginta Galliarum Episcopis de hac re consuli? an ipsis deerant Theologi, ex quorum sententiâ orta controversia facile componi, ac decidi posset? Falsum est igitur, in doctrinâ morum & Fidei, ex eorum, qui errare possunt, sententiis, Summum Pontificem pronunciare: sed iis auditis, ac rematurè discussâ, nec non Deo precibus commendatâ, ejus, à quo in his infallibiliter regitur, Spiritus ductu, atque interiore instinctu, sanctum & infallibile promittit oraculum, quod ut dogma Fidei omnes Catholici admittunt. Dicam amplius: etsi omnium Consultorum vota Pontificiæ definitioni contraria essent, (quod tamen fieri non potest; nam in hoc casu alios Consultores adhiberet:) dato tamen, quod omnia essent contraria, nemo, nisi hæreticus, nisi schismaticus, nisi Janſenianus, definitionem illam toti Ecclesiæ ex Cathedrâ propositam respuerit. Dico præterea: si Rom. Pontifex, qui alioqui doctissimus, & totius controversiæ scientissimus esset, inconsultis Theologis, re tamen apud se maturè discussâ, sententiam pronunciaret, editâ Constitutione; peccaret fortè contra prudentiam; at edita Constitutio, in materiâ scilicet mo-

rum & Fidei, ab omnibus Catholicis admittenda esset. Apagatur igitur schismaticas illas voces, quæ pueris & Catholicas aures offendunt; præsertim cum in eo casu non sumus; cum illa suffragia quæ publicatis, sunt apocrypha; cum Cardinalium vota non adduxeris; cum res eâ diligentè discussa fuerit, quæ reverà major excogitari non potest.

Dicis, (c) nihil absurdius fingi posse, quam ut Rom. Pontifex id hæreticum pronunciet, quod Theologi consulti, Catholicum esse censuerunt. Sed, ut hoc primò dicam, etiam juxta tuum sensum, multi ex his Propositiones damnarunt: primò solutè quatuor; cum aliquâ restrictione etiam quatuor: totidem ferè secundam: sex absolute tertiam duo sub aliquâ restrictione: idem de quarta & quinta dictum sit. Consule tuum librum: nec enim excipere volo, ne Pontificum Decretum violem. Dico præterea, moraliter fieri non posse, ut in argumento controverso omnes Consultores ejusdem sententionis; quod etiam in Conciliis Generalibus accidit. Igitur fieri non potest, quin Summus Pontifex ea damnet, quæ Consultorum aliqui approbaverunt. Negas fortè, Roman. Pontificem definitivè se controversiam de Auxiliis: fac, subscribat sententiæ Thomistarum, & contrariam ut hæreticam damnat: quot, amabo, Jesuitæ aliqui illam de sececeant aut Jesuiticam approbet & damnet Thomisticam? quam multi hanc huc usque propugnaverunt? Nihil ergo vetat, quin Ecclesiâ aliquam sententiam damnet, quam multi ante Doctores Catholici, immò & sanctissimi Patres docuissent. Dicis, Ecclesiam in Pelagii errorem à Jesuitis perè præcipitem actam. Sed Catholicum non sapit si pro viribus eni victoriam Ecclesiæ auctoritati & infallibilitati aliquid detrahas; totiesque id facis, ut toties resellere non valeas.

De sensu Janſenii neutiquam Romæ actum fuisse, affirmas, sed obiter. (d) Perditissimè nebulo, contumacem audaciam & contumaciam venisti? quali verò per propositionibus ex Janſenio exceptis Innocentium X. Galliarum Episcopi maturè deliberant: prævia non consulerint? quasi verò Romæ id diligentiâ, quâ major desiderari non posset, discussum non fuerit? Nonnulli fortè inter Consultores, propositiones in se ipsis, citra ullum auctorem, censere voluerunt: & unus fortè, vel alter Janſenium ab errore revocare voluit: sed quid tum? nunquid deinde Innocentius Janſenii propositiones non damnavit? nunquid à Alexander eisdem, ut Janſenii, & in Janſenio se damnatas fuisse non declaravit & definivit? His non obstantibus, dicere audes, Janſenii sensum Romæ non fuisse maturè judicatum. O ingenuum Janſeniarum fidem! o impensam erga Patriarcham vestrum gratitudinem & charitatem! tanti vos illum Jesuitam neminem, non dico Jesuitam, Episcopum, Cardinalem, sed Rom. Pontificem ne trioboli quidem prelo putetis. Quanta vis charitatis! ut Censuram illam per fas & nefas subducatis, in Censuram illam accertitis: ut illius hæreses excusetis, novæ hæreses mittitis. Sic errores erroribus defenditis. Parum vos ab illo in errorem adductos fuisse, nisi illa contumacia illius errori accederet.

At saltem, inquis, Thomistarum doctrinæ per Constitutiones prædictas non parum confirmata est. Equidem controversia de auxiliis, his definitis, non terminata non fuit. Utri verò parti plius illarum fuerint, qui dubitent. Thomistica, inquis. Quis obrem verò? Quia Consultores hæc satis addiderant. De nonnullis facile concesserim: de omnibus

(a) Pag. 573. (b) Pag. 576.

(c) Pag. 576. (d) Pag. 575.

Si quis, nemo erit, cui persuadeas. At demus gratiam esse. Non suffragiis Consultorum, sed Ecclesiasticis res stetit. Quare aliis fortè, Jesuiticæ non tam inde accessisse, videbitur. Quidquid sit, nec quæstionem decidere vacat; certum est, ex prædictis Constitutionibus, dum quis præceptum non deesse potentiam proximam, quâ servari potest, ac proinde dari gratiam verè ac plenè sufficere, cui voluntas resistat; item omnem necessitatem antecedentem ab eâ libertate abesse, quæ ad merendum & demerendum sufficiat; item talem esse gratiam, cui voluntas obtemperare, vel obistere ad id non valeat. Denique satis ridiculus esse vidèris, dum negas, Romæ inter Consultores, dere ipsâ vel de aliquo dogmate disputatum esse; cùm de quinque propositionibus disputatum sit. De nomine, in quo non dere ipsâ Romæ actum fuit. Idem Calvinus & Lutherus pro suis erroribus defendendis facilius essent. Crediderim hos æquè fuisse hæreticos, ac non æquè impudentes.

CONCLUSIO.

Hæc sunt, Willelme Wendrocki vel Paule Henne, quæ raptim exarata ad te mittere conavi. Asperiores ac duriores stylum fortè amaris: sed excusare potius debueras. Mitiùs enim, seu molliùs fluere non poterat; dum in frequentem errorum tuorum salebras, & calumniarum scopulas incurreret. Si quid asperius est; tibi ac veritati putes: tibi quidem, quem ut castigarem, caligavit stylus aptus non fuit: veritati autem, quam ut contra Janseniana mendacia defenderem, non nullis & fucis, aliisque ornamentis, sed nervis, tunc præcis, unguibus & rostro pugnandum fuit.

Si fortè aliqua spes vestræ conversionis affulgeret, dubio procul omni, leniùs scriberem. Proba, sis: illicò accersam, quidquid habet tersi nitoris, stylus; ornamenti, eloquentia; jucundi, suada: ut tibi & panegyricum & elogium contexam. Cum Diabolus Willelme, quibus operam tuam dicasti, mitiùs agere non juvat. Hodie prælusi; cras scenam aperiam: faciamque, ne de meâ paritate, jure saltem, conqueri unquam valeas. Liberalem dextram porrigo, & copiosam operam polliceor: quandoquidem Jesuiticam doctrinam ad examen vocasti, par partem referam; & quid in Scholasticâ Theologiâ, quid in Morali, quid in Mysticâ, quid in Positivâ, ut vocant, Jansenistæ vestri sentiant; non uno volumine toti orbi Christiano exponam; nisi quispiam alius præverberit. Latine scribam, quia toti Europæ scribo. Fœmineo foro, doctrinæ judicium subducendum est: ibi enim, saltem ut plurimum, blasphemi sales, & joci heterodoxi, pluris æstimantur, quàm rationum momenta. Propediem quidquid à Jesuitis Gallicâ linguâ, justæ defensionis jure, contra errores vestros, & afflictas calumnias hucusque scriptum est; in Latinam versum mitti etiam ad te curabo: ne tu deinceps Tuique, religiosam Jesuitarum moderationem, tacitæ criminum iis à te afflictorum confessioni tribuatis. Molliùs cum hæreticis agendum non est. Quandoquidem Christianum silentium Jesuitis vitio vertis; erit, qui pro illis loquatur & scribat, iis deinceps futurus auctor, ut te Librorum multitudine obruant. Interim vale, quod opto; & respice, quod optari quidem, sperari tamen vix potest.

